

OEFENING ONDERGRONDS VAN EEN REDDINGSBRIGADE.

bovengrondsche werken noodig als kantoor- en badgebouwen, kolenwasch- en zeefinrichtingen, schachtbokken, elektrische centrales, spoorwegemplacements, soms briketfabrieken en cokesovens. Ook al worden deze met overleg aangelegd, blijft toch 't eenige wat men bereiken kan, dat zij zoo weinig mogelijk leelijk zijn. Het silhouet van het landschap wordt op veel plaatsen door schoorstenen en daken verbroken. Dit is nog niet al; 't kwaad wordt op veel grooter schaal bedreven. Dennenbosschen worden omgekapt, want 't hout is noodig voor stutten in de mijngangen; het zwarte water dat uit de mijnen wordt opgepompt, wordt geloosd in de beken, die daardoor voor goed haar helderheid verliezen; kunstmatige bergen worden opgeworpen van de stukken steen, die in de mijn losgehakt, daar overtollig zijn, of de sappige vallei van een beek wordt met zoo'n puinmassa gevuld.

De Limburgsche natuurvrienden zien veel plekje verdwijnen die hun heilig waren.

De steenkoolontginning in Zuid-Limburg bestaat al heel lang. Ieder herinnert zich van de lagere school, 't zwarte plekje, dat op de landkaart bij Kerkrade was aangegeven. Op deze plaats werden al in 't begin der 12e eeuw kolen ontgonnen; zij kwamen daar aan de oppervlakte en waren dus een zeer gemakkelijk bereikbare brandstof. Hier ligt nu de Domaniale mijn. 't Plekje op de kaart, moet onderdehand belangrijk zijn uitgebreid; in de omgeving van Kerkrade en Heerlen, liggen, behalve de Domaniale, nog zeven andere mijnen, waarvan vier door particuliere maatschappijen met buitenlandsch kapitaal worden ontgonnen, de drie andere door den Staat. In 1902 heeft de Nederlandsche Regeering 't Staatsmijnbedrijf opgericht, dat in 1916 reeds begon met de werken van de vierde staatsmijn, Maurits, ten Zuiden